

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. augusztus 9

Vasárnap.

XXII. évfolyam. 64. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyiltter sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Fontos kérdések.

(M—d.) Mig a képviselőházban az obstrukcióval és világra-szóló botrányokkal telik el az idő, azalatt a nagyfontosságú közgazdasági kérdések kerülnek előtérbe. Ezek miatt az osztrák kereskedelmi és pénzügyminiszterek Budapesten időztek s tárgyalták az illetékes magyar miniszterekkel. Az osztrák parlamenti kiegyezési bizottsága a két kormány közt megállapított közös vámtarifajavaslatnak 17 tételét módosította, míg a magyar vámügyi bizottság az egész vámtarifát változtatlanul elfogadta. Az osztrák kereskedelmi miniszter, Call báró azért jött Budapestre, hogy a magyar kormányt rávegye e módosítások elfogadására. Ebben a pontban azonban a magyar kormány nem volt hajlandó engedni. Az osztrákok eljárását jellemzi az, hogy most az osztrák mezőgazdák lépnek fel követelésekkel. Nekik az a vámvédelem, melyet a vámtarifa tervezete nyújt, nem elég. Pedig eddig osztrák részről mindig azt az álláspontot foglalták el s a bécsi kereskedelmi kamara legújabb jelentésében is ezt hangoztatja, hogy a mezőgazdasági vámok csak Magyarországnak használnak. És most kiténik, hogy az osztrák mezőgazdák a vámvédelem tekintetében sokkal követelőbbek, mint a magyarok. Az a kérdés egyébiránt, hogy enged-e vagy nem a magyar kormány a már talán hatodszor újra alkudni akaró osztrák kormány követelésének, eltörpül a

mellett a másik kérdés mellett, hogy a két parlament megszavazza-e a kiegyezési javaslatokat s ezek közt a vámtarifát? Az osztrák parlamentről ez tekintettel a csehek fenyegető obstrukciójára, legalább is kétes. A mi pedig a magyar parlamentet illeti, ha csak valami kiszámíthatatlan fordulat be nem következik, majdnem elképzelhetetlen, hogy törvényerőre emelje ezeket a terjedelmes javaslatokat s köztük a másfélezer tételt magába foglaló vámtarifát.

A vámkérdésnél is égetőbb jellegű a czukorkérdés. Magyarország tudvalevőleg elfogadta a brüsszeli czukoregyezményt, de egyidejűleg oly egyezményt kötött Ausztriával, mely a czukorfogyasztást kontingentálja, vagyis az egész magyarországi czukorfogyasztást a magyar czukorgyárak részére biztosítja. Ezt a kontingentálási törvényt kifogásolták a brüsszeli czukoregyezmény életbelép, valamely oly intézkedést tegyünk a kifogásolt kontingentálási törvény helyébe, mely Magyarországnak biztosítja a saját belső czukorpiacát. Ez majdnem lehetetlen egy belső ellenőrzési vonal felállítása nélkül. Sok szó van azért egy idő óta egy ily vonal felállításáról, mely a czukron kívül terjedne a többi fogyasztási adóanyagokra: a szeszre, petróleumra, sörre, borra. De hivatalos oldalról tagadják, hogy ily közbeeső ellenőrző vonal felállítását terveznék, azt állítják, hogy a két kormány tartani óhajtja

a szabad forgalmat s állítólag a magyar pénzügyminiszternek volna is valami oly terve, mely szerint ellenőrző vonal felállítása nélkül is meg lehetne gátolni, hogy osztrák gyártmányú czukrot hozzanak be magyar területre. Ez a terv abban állana, hogy valami származási jelzéssel látnák el, mind a magyar, mint az osztrák czukrot.

Arról mindenki meg van győződve s ezt a magyar miniszter hangsúlyozta is osztrák kollegájával szemben, hogy oly kormány, mely a kontingentálási törvényben a magyar gyáraknak biztosított belső czukorfogyasztás egy részét feláldozná — ezt óhajtának ugyanis az osztrákok, — az magát a magyar parlamenttel s a felzuduló közvéleménnyel szemben fenntartani képes nem lenne. A czukorkérdés új szabályozása egyike a legnehezebbeknek, melyekkel eddig a magyar-osztrák viszonylatok körében foglalkoznunk kellett. Ezt a kérdést törvényhozásilag is rendezni kell szeptember elseje előtt.

Hogyan történhetnék ez meg a mostani parlamenti viszonyok között?

Királyi kihallgatások. Ischl, aug. 7. A király tegnap délután négy órakor fogadta gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt. A kihallgatás este hat óráig tartott.

A király mára ismét kihallgatáson fogadja Héderváryt.

A helyzet. Budapest, aug. 7. A Pester Lloyd azt írja, hogy Khuen-Héderváry Ischlben a királynak

TÁRGZA.

A Rákóczi-kiállításon.

(Folyt. és vége.)

Órákat — nem, napokat lehetne eltölteni a rendkívül becses Rákóczi-korbeli írások közt. Egymás után jönnek az ónodi országgyűlésnek articulusai, Rákóczi széleskörű diplomáciai összeköttetéseinek bizonyítékai: XIV. Lajos francia királynak 1704. április 1-én kelt levele, aki moneousin-nek szólítja a fejedelmet, Ágost lengyel király, — 1704. február 16. — Frigyes porosz király, — Schönhausen 1704. június 3. — és Péter császár — eziről betűkkel írt levelei, utóbbiak Monsieur nak ezimezik Rákóczit. Itt van Beresényinek számos levele, a szécsényi országgyűlésből kiküldött országos biztosok által kiállított okmány, melynél fogva a kassai református eklézsia az apácák részére lefoglalt templomát minden tartozékaival visszakapja. Sővári Soós János főkapitány egy menlevele Sztankay László részére, Vay Ádám udvari marsalnak sajátkezőleg írt jelentése az erdélyi dolgokról — 1707. okt. 2. — Ocskaynak egy hadijelentése, gróf Csáky Mihálynak egy haditudósítása, nem messze ettől az árulóvá

lett Rákóczi-villámának kivégeztetője, a derék vitéz Csajághy János brigadéros uram jelentése Beresényihez — és hátlapján temérdek cito-val Nyáray brigadérosnak egy levele, amelyben Berthoty Ferencz generális halálát tudatja. A papiroson belül, művészi hajlamokat árul el egy sor írónnal írott hangjegyek egy tulipán rajza. Bottyán János egyik legutolsó levele Ilsvára, az ott időző Beresényihez, a dunántúli hadidolgokról. 1709. szeptember 9. szeptember 9-én kelt levele a táborból. Megvan Rákóczi Ferencznek híres kutizvoi levele 1711. április 18-ról, melyet Vay László brigadérosnak intézett, aranybetűtű papírra írva, rajta a fejedelem kerek ostyapecsétjével. Rendkívül érdekes Rákóczinak egy tizenegy éves korában írt és Juliánka nővéréhez intézett levele. A dátum 1690 s a levélnek rossz magyarságából látjuk, mennyire el akarták népszerűsíteni a kis Ferkét. — „Atyafiúi szeretettel való szolgálatomat ajánlom Kglmednek. Csodálkozom és csodálkozásomat elhagyni sem tudom, micsoda az oka, hogy Kglmed két rendbeli levelemre választ nem ad”. . . . Ki tudja, melyik porfíd jezsuita kezébe került a kis princ levele, aki így végzi sorait: „ezek után maradok szeretettel szolgáló öltse R. F.”

De hogy későbbben meg a német ortográfiát felejtette el, azt örvendezve láthatjuk egy Bécsből,

nejéhez írott levelében, amelyet egész terjedelmében adunk:

„— Mejn Engel! berichte dass ich gestern glücklich hiher angelanget bin, weil ich habe nicht können nach mein Meinung gestert angelangen, bin ich also in hoffnung Sie umb ginfte Montagseen. Nejes könne nichts berichten. Prinz von Nassau liegen, die Gräfin Fanchet und die Frejle von Peskovits befehlen sich ihnen, und ich verbleibe mejn Engel ihr gehorsamster Diener.

Rákóczi.”

Ott van Rákóczinak az a nyilatkozata, amelyben a Habsburg háztól való elszakadást kimondja. Megálltam a papírlap előtt, amelyen némán is oly sokat mondanak a betűk. Megálltam és elgondolkoztam, hogy micsoda alakulások lehettek volna hazánk történetében, ha Károlyi Sándor nem csinálja meg a pacifikációt, ha az urak nagyobb része nem áll a császár hívségére.

Szinte szomorúan mentem odább. Nem jó erről gondolkozni az ilyen országok sorsát nem döntő, magamforma szegény iródiáknak.

Figyelemre méltó egy az akkori időkből maradt torzkép, amely Bottyán generálist ábrázolja, alatta egy csufolódo vers, ami azt mondja, hogy a magyar csak kiabálni tud, de az első pu-kalövésre

a legvégsőre feszült parlamenti viszonyok feltárása mellett, valószínűleg a kabinet lemondását fogja benyújtani.

A király elhatározását nem lehet előre tudni. Beavatott körök azt tartják, hogy a kabinet-válság kikerülhetetlen.

Szapáry László fölmentése. A hivatalos lap tegnapi száma a következő királyi kéziratot közli: Magyar miniszterelnököm előterjesztésére gr. Szapáry László fiúmei és magyar-horvát tengerparti kormányzót ezen állásától, saját kérelmére ezennel fölmentem.

Kelt Ischlben, 1903. évi aug. hó 2-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Khuen Héderváry Károly s. k.

Politikai körökben az a hír tartja magát, hogy az új fiúmei kormányzó gróf Battyányi Tivadar lesz.

A parlamenti bizottság ülése.

A vesztegetések ügyében működő parlamenti vizsgáló-bizottság Andrássy Gyula grófot is kiballgatta.

Gróf Andrássy Gyula és Sélley Sándor is meg erősítették a miniszterelnök vallomásának azon részét, amely arra vonatkozik, hogy mikor tudta meg Héderváry a vesztegetésekről szóló hírt.

Azután több jelentéktelen kihallgatás volt. Így kihallgatták gróf Szapáry László jószágigazgatóját Ritters, aki semmiről sem tud. Löwingert, aki Diénesnek pénzt adott kölcsönbe és aki igazolta, hogy Diénes Nessi Pál nevére váltót hamisított.

A főkapitány kihallgatása.

Rudnay Béla főkapitány előadta, hogy a vesztegetésekről előzetesen nem bírt tudomással, csakis a lapból értesült a dolgokról. Rögtön érintkezésbe lépett gróf Szapárral, hogy Diénes Mártont elfogathassa, de ez nem sikerült, miután Diénes barátai idejében értesültek az ő szándékáról és segédkeztek Diénesnek abban, hogy a fővárosból elutazhasson. Seress László kijelenti, hogy ő telefonon beszélgetett a Berlinben levő Diénes Mártonnal, tudtul adva neki azt, hogy a vesztegetésekről mindent tudnak, valamint azt is megmondta neki, hogy az is kiderült, miszerint gróf Szapáry László volt az ő t. i. Diénes megbízója.

Arra a kérdésre, hogy az elfogatásáról szölte Diénesnek, Seress László azt felelte, hogy arról nem beszél vele.

Hegy Jenő betegsége miatt írásba adta be vallomását. Kijelenti, hogy ő Diénest nem ismerte. Gróf Szapáry kérésére, aki neki jóakarója, vállalkozott arra, hogy Diénest elkísérje Berlinig. Szapáry László

átadott nekem 70 000 forintot. Még az este Diénessel és Geiger Gizellával elutaztam Berlinbe, a hol megszálltunk. Másnap Diénes követelte tőlem a pénzt. Azt mondtam, nem adom addig, míg Budapestről értesítést nem kapok. Erre Diénes azzal felelt, hogy lelé, ha a pénzt neki át nem adom.

A pénz felét átadtam neki, a másik felét visszahoztam, mert megírtam, hogy Diénes családjá nyomorban van. Ezt a pénzt vissza is adtam Szapáry grófnak, hogy jutassa el Diénes családjának.

Ennyit tud a történetekről.

Petőfi-ünnepély Kászon-fürdőn.

Kászon-fürdő, 1903. aug. 4.

Petőfi Sándor halálának évfordulóját immár 5-ikszor ünnepelte meg a kászonjakabfalvi kies fürdőn időző közönség és pedig a jelen alkalommal is a lángelkű költő és szabadság hőse emlékéhez méltó képpen esinos műsorral, szokásos közéddel, este tűzijátékkal és táncmulatsággal.

A kászoni községekből, Csik- és Háromszék-vármegye távolabbi községeiből igen szép számú közönség rándult fel a fürdő telepére, hogy részt vehessen az immár szokottá vált ünnepélyen, a hatalmas fenyőfák egyik pázsintos sötétya alatt felállított lombsátorban volt feldíszítve az oltár, hol az ünnepélyes istentisztelet tartott. Főtisztelendő Beke Boldizsár a praemontrei karonok rend. egy kiválóan drék tagja celebrálta a misét. Kézdivásárhely város r. kath. kántorának széles körben ismert gyönyörű tenor hangja fisharmonium kísérete mellett lélek emelő kórust képezett.

Mise végeztével a sátor előtt folyt le a műsor, melyből kiemeljük a Bartalis József, főgimnáziumi tanár ur által tartott ünnepi megnyitó beszédet, mely a Petőfi-emlékünnepély ismertetésével a magyar szabadságharc utolsó akkordjaival, a bereczki találkozással, onnan a segésvári csataterre való vonulással s a költőnek ottani őlestével foglalkozott érintve a székelyek iránt kifejezett költeményekbe foglalt szeretetét stb. A tapsokkal jutalmazott esinos megnyitó után Novák Róza tanítónő k. a. Petőfi „Szeptember végén” című költeményét szavalta el szép felfogással s igazi bensőséggel. A Petőfi népdalaiból A „Juhász legény, szegény juhász legény” és „Rózsa bokr a domb oldalán” kezdetűket énekelték nagy tetszés mellett a dalosok, majd a kis Balogh Gabriella, kit a múlt évi ünnepélyen való szerepléséből már ismertünk, szavalta nagy kedvességgel Petőfi „Távol”-ból című költeményét. A szavaló kisasszonyokat a közönség tapssal, s rendezőség szép erdei virág csokrokkal tüntette ki.

Hasonlóan zajos tapsot aratott Bitterlein Mili k. a., egy francia és egy olasz nyelven előadott ének darabjaival, melyeknek kedves áriája a Helley János ur fisharmonium, Reithoffer J. ur hegedűs és Bartalis J. ur fuvola kísérete mellett igazi műélvezettel töltötte el a művelt hallgatóságot.

Ekkor Both Mihály ur lépett az emelvényre s Petőfinak a „Nemzethez” című hatalmas költeményét oly nagy hatással szavalta el, a minőt a legmagasabb nívón álló nemzeti ünnepélyeinken is ritkán tapasztalunk. A Petőfi hazaszeretét s a vesztélyben álló haza megmentése fölötti lelki viharát és küzdelmét feltűnő eme szép szavaltat mindnyá unkat megrázott, végeztével a derék szavaló kántort megtapsoltuk és üdvözlöttük. Egy sikeresen előadott ének pont után még következett egy szavaltat, melyet a fürdőközönség egy jól ismert alakja, a legrokon-szenvesebb fürdővendég Szilágyi Samu ur eszelekedett meg, engedve a rendezőség felkérésének, hogy bár 2 év előtt szavalta a „Fogoly lengyel” című költeményt, azt ezuttal is adja elő. Kisebbségi lengyel hős fogságára vonatkozó eme szép költemény megrázó momentumait tehát újból élveztük, tapsviharral, éljenzessel és közszerítással fejezve ki elismerésünket a közszeretben álló debreczeni polgártársunk iránt.

A Rákóczi induló fejezte be az erdei műsort. Azután a közönséget nagyobb és kisebb csoportokban Bogdán Ferencz ur főfőnyképezte.

Következett a közédd, melyen 40 személy vett részt. A jelevők közt felemlítjük Helley János fürdőtulajdonos urat és nejét, dr. Szini Gyula urat, dr. Bedő Sándor, dr. Herepey Iván, dr. Balogh Vendel ügyvéd urakat és Szántó József fürdőbiztos urat családjaikkal, Soó Gáspár főgimn. igazgató, Reithofer Jenő, Bartalis J. tanár urakat, Beke Boldizsár, Szilágyi Samu, Kólinte L., Máloási Kristóf, id. és ifj. Bitterlein F. ur családjaival Galacsról, Ferencz Lajosné nővérével, leányával és fiával, Varga Eszti, Novák Róza, Beke Mariska kisasszonyokat Novák Sándor tanárjelölt urat.

A vendéglő előtti fenyves alján még számos asztal mellett nagyszámú vendég foglalt helyet.

Ebéd alatt Soó Gáspár székelyudvarhelyi főgimn. igazgató ur tartott nagyszabású emlékbeszédet a Petőfi emlékszerleg felemelésével. Mely csendben és nagy figyelemmel hallgattuk a Petőfi életének mély ismeretére valló, a kort és viszonyokat biztos ecsettel, találó színnel és vonásokkal festő szónoklatot, melynél tartalmasabbat eddigi ünnepélyeinken nem hallottunk. A szónoklatra következett lelkes és viharzó éljen s a zenekar tussa után Beke Boldizsár főgimn. tanár ur sietett is a derék történettanár jeles beszédét méltatni. Őt felköszönteni s neki a rendezőség nevében a fáradságért köszönetet nyilvánítani. Ezzel a felköszöntők sora megnyílt, fel-

elszalad, a vers fölött: Holloka Buttiam Uram Ragotzischer Husaren Obrister nder Garnison Neuheu zl.

Ott van Rákóczi Ferencz ábecés könyvecskéje is, melynek első betétlapjára egykori tanítója, Bárkány János páter írta az ajánlást: Initium sapientie timor Domini. — A bölcsességnak kezdete az Ur félelme. — A betétlapokon a kis Ferke íráspróbálgatásait látuk, egy helyen úgy szakítva meg a mondatot: Rákóczi Ferencz. Egy egész szekrényt foglalt el különben a Rákóczi-korszakból való irodalmi és tudományos termékek.

Eredeti, hogy a vitéz kurucok is adtak a babonára. Így a kiállításon látjuk Géczy kurucz ezredes boszorkánytörő czéduláját (talizmán), amelyet lódingjában viselt, meg egy babonás jelvényekkel telerajzolt lapot, amelyet Bezerédj Imrénnek még elfogatásakor is — 1707 — mellén találtak. A babonás czédulán az utolsó sort a jelen kurucz, Esterházy Dániel ezredes írta.

Nincs a Rákóczi-kornak számottérvő férfai, akiknek írása itt ne lenne látható.

Az ereklyék közül nagybecsűek még az a bors-tartó, amelyet Rákóczi grobois-i magányában faragott, s amelyet hű embere, Szathmári-Király Ádám hozott haza magával, egy tajtékpipa, amelyet a fejedelem is használt, később pedig már Rodostóban Forgách Simonnak adta, Bercsényi kardja, egy fedeles kupa I. Rákóczi György és Lőrántffy Zsuzsanna ezimerével; egy misemondó ruha özbörről, melyet egy Rákóczi által Felső-Vadászon elejtett.

öz bőrből csináltatott a fejedelem a felső-vadászi plébániának; Rákóczi György kardja, egy 1710-ből való udvari kalendárium I. József arczképével, egy buzogány Pro libertate és Ladis. Ocskay felirással s egy kis réveretű, díofa ékszerláda, számos titkos fiókkal. Ez a láda Zrinyi Ilonáé volt s egyszer, Patlakról Munkácsra utaztában Tarnóczán meghálva, bernálftalvi Bernáth Zsigmond nemes ur kúriáján felejtették a frajog. A ládában sok tárgy is van, így egy gazdagon himzett vállfűző s egy szarvasbőrből való, igen hosszú erszény, magyar motívumú selymes virágokkal.

A fejedelemnek temérdek arczképe látható, a legjobb és leghíresebb Mátyokitól — s a Rákóczi kor összes érmei megvannak. Figyelemre méltó egy gunyórem. Egyik oldalán: Emeric Toekel. Hungarorum Rebellorum Caput. A másik oldalon a hegyről egy hétfejű sas ledobja Thökölyt, alatta Retro cadit audax vagyis: visszabukik a merész.

Egyházi ruhák, pluvialék, diszruhák, magyar motívumú ötvös munkák, remek berakott butorok mindenütt s különösen értékes gróf Zichy Jenő terme. Zichy különben is fáradhatlanul buzgott a kiállítás érdekében és saját működéséből is pompás gyűjteményt küldött be. Ugyanacsak figyelmet érdemel a jeles archeologus, szentmártoni Darnay Kálmán termé, aki sümegi nagyhirű muzeumának legszebb darabjait hozta el.

Heteket kellene itt tölteni, hogy ezt a valóban nagybecsű ereklye gyűjteményt tüzetesen, méltatassuk — de így kánikulában — már pihenni vágyik

a krónikás is és kikívánczik kezéből a calamus. Harangoztak az öreg dómban, mikor bucsut vettem szives kalauzomtól és a Réten át vissza bandukoltam a pályaházba. Semmi hétköznapi láрма sem tudta kivenni azonban belőlem annak a tüneményes szép kornak az impressióit. Fülembé harsogott az ónodi gyűlés hatalmas szöze: eb ura a fakó, mai naptól József nem királyunk, majd hallottam, hogy sir tizenkétezer kurucz a majtényi páston, mikor utoljára szólal meg a tarogató bubénatos hangja: Hideg szél fuj Késmárk felett — édes hazám Isten veled és láttam a nagyságos fejedelmet, amint igen tsekelyke tábor követi a bujdosásba: Bercsényi, Eszterházy, Jávorka Csáky Mihály, Zay Zsigmond Sibri Miklós és hűséges főmarsalja, Vay Ádám, akinek hiába üzentek meg Károly császár, hogy „nagyobb rangba teszi, évi javait megduplázza, ha melleje áll.” De ő „nem halja meg Bécsnek semm aranyos ígéretére és követő az nagyságos fejedelmet az nagy szerencsétlenségbe az nagy bujdosásba, ahol porlik idegen sirban és ivadéai szegényen maradának...”

De nem felejtették el az utódok se az ősök hagyományát, az ő szívükben is él a nagyságos fejedelem tisztelete, akinek szentelt emléke előtt kalaplevéve borulnak le.

Gróf Vay Sándor.

köszöntésben részesültek az ünnepély női szereplői, majd az ünnepély kezdeményezői s annak fentartói, Helley fűrdőtulajdonos ur, ki fáradságot és áldozatot nem kímél az ünnepélyek létrehozásánál, Szilágyi Samu a szereplő és régi fűrdő vendég Beke B., a szent mise áldozatot bemutató pap s dr. Balogh Vendel, az ünnepély rendező bizottság elnöke s mások. A pompás ebéd alatt Szőke Pista jeles zenekara játszott.

Az idő mindvégig kedvező volt. Az estéli táncmulatság, melyen a vidéki ifjuság is nagy számmal vett részt igen élénk és hangulatteljes volt s a késő éjjeli órákban ért véget.

A tűzijáték sem maradt el s a szépen sikerült szálvák nemcsak a gyermekvilágot, de a tánczó és néző közönséget is zajos tetszésre ragadták.

Az ily sikerű ünnepélyek a résztvevők lelkeiben általános tetszést aratnak s a kászoni fűrdő becsét nagyban emelik.

Végül megemlítjük, hogy Harmath tanár ur által készített s Petőfi életnagyságban ábrázoló csinos kivitelű mellszobor, az ünnepély előtti napon megérkezett. Ennek elhelyezése és felállítás, valamint a leleplezés immár ezek a jövő év; Petőfi emlékünnepély alkalmával fog megtörténni, mely hogy minél sikeresebb legyen minden jelen volt őszintén óhajtja.

B. V.

TANÍTÁS-ÜGY.

Pályázat katonai alapítványi helyre.

Háromszékvármegye közönsége által a m. kir. honvéd hadapród iskoláknál létesített alapítványos helyek egyike az alapító oklevél IX. pontja szerint az 1897. évi XXIII. t.-cz. értelmében szervezett honvéd hadapród iskolák I. évfolyamában az 1903-4. tanév kezdetén betöltendő lesz.

I. Felvételi feltételek.

1. A pályázó magyar állampolgársága: igazolandó a törvényhatóság vagy a járási tisztviselő által kiállított honossági bizonyítvánnyal, a melyben a községi illetőség is kiteendő.
2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre: igazolandó valamely honvéd vagy közös hadseregbeli (haditengerészeti) tényleges állomány-

beli orvos által szabályszerűen kiállított orvosi véleményével, a beoltás pedig, amennyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná, külön himlő-oltási bizonyítvánnyal.

3. A megkívánt előismeretek, vagyis valamely középiskola (gimnázium, reáliskola, magyarországi polgári iskola, négy alsó osztályának legalább „elősegítés” eredményével történt elvégzése; ezen előismeretek igazolandók az elmulat iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év I. és II. tanidőszakának iskolai értesítőjével, s évvégi bizonyítványával tovább a legalább „elősegítés” eredményével letett felvételi vizsga által.

A latin vagy görög nyelvből nyert „előtlen” osztályzatok figyelembe nem vétetnek.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet: igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltatik, vagy ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános iskolából történt.

5. A betöltött legkisebb és a túl nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és a túl nem haladott 16 ik életév, a mely megállapított életkor a felvételi év szeptember 1-ére vonatkozik. Ezen életkor keresztlevelel vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

Jelen alapítványt csakis háromszékvármegyei születésű és illetőségű székely ifjak nyerhetik el. Előnybe részesülnek a jó tanuló szegénysorsú ifjak.

Pályázati folyamodványok a pályázók hozzátartozói (az atyja, gyám, anya) által f. évi aug. hó 12-ig Háromszékvármegye alispánjához nyújtandó be.

Miután azonban az említett pályázók felvétele biztos kilátásba nem helyezhető, a szülők gondoskodnak, hogy fiaik a felvételi vizsgára be nem idéztetésük esetében a polgári tanintézetekben, tanulmányaik folytathatása céljából kellő időben beirattassanak. Tekintettel arra, hogy a honvéd hadapród iskolákban a tanév később kezdődik, mint a polgári középiskolákban, a vallás- és közoktatásügyi minster ur elrendelte, hogy azon tanulók, kik a honvéd hadapródiskolákba leendő felvételért folyamodtak, felvételük eldőltség, vagyis szeptember 20-ig felvételi (beirattási) és tandíj fizetése nélkül látogathatják a rendelkezése és vezetése alatt álló középiskolákban, valamint az állami és községi polgári fiúiskolákban a leezkékét. A vallás- és közoktatásügyi minster ur egyúttal felszólította az egyházi fő-

hatóságokat is, hogy ezen kedvezményt a főhatóságok alatt álló középiskolákra terjesszék ki.

Minden pályázó közvetlenül az illető intézménybe beérkezte után, testi alkalmassága tekintetében megvizsgáltatik.

A testileg alkalmatlanoknak talált pályázók hozzátartozóiknak azonnal visszaadandó, a testileg alkalmasoknak minősítettek pedig felvételi vizsgát tesznek, a melynél a hozzátartozók is jelen lehetnek.

A felvételi vizsga magyar nyelven teendő: le, melyet a pályázóknak oly mérvben kell tudniok, hogy az eredmény teljes oktatás lehetősége tekintetben biztosítva legyen.

Sepsiszentgyörgyön, 1903. évi augusztus 3-án.
Szent-Iványi Miklós,
alispán.

NAPI HIREK.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Pallós Verona hosszufalusi polg. leányiskolai tanítónőt a brassói, Hancz Gyula bányai fiányadi polg. isk. tanítót a kolozsvári áll. polgári leányiskolához helyezte át.

— **Az új pápa X. Pius** megválasztásának öröme mult szerdán este egy óráig tartó harangozás volt a közdivásárhelyi kantai r. kath. templomban; a torony ablakán s a főgimnázium épületén pedig hatalmas magyar trikolorok hirdetik a híveket, hogy az új pápa elfoglalta XIII. Leó örökét. Jövő vasárnap pedig ünnepélyes Te deum lesz.

— **Esküvő.** Dr. Lukács Vilmos közdivásárhelyi ifju ügyvéd augusztus 8-án (szombaton) délután tartotta esküvőjét Molnár Eszti kisasszonnyal, a közdivásárhelyi polgári leányiskola bűző tanítónőjével. Zavartalan boldogság kísérte frigyüket.

— **Kirándulás a Szent Anna tóhoz.** A közdivásárhelyi Sajtótanfolyamon résztvevő polgári ismétlőiskolai gazdasági ismétlő iskola tanítók augusztus 2-án Guttenberg Pál igazgató vezetés s Biró Sándor kalauzolás mellett érdekes és kedélyes kirándulást rendeztek a torjai Bűdös kőbarlanghoz, Bálványosfüredre és a Szent-Anna-tóhoz.

— **Sodronykötélpálya Háromszék vármegyében.** Mikes Armin gróf háromszékvármegyei uradalma a galenczei gőzfürészt a Putnavölgygel összekötő 11 kilométer hosszú sodronykötélpályát épített Klein Károly brassói vállalkozóval.

— **Szerkesztői üzenetek. Érdeklődőknek.** 1. Hogy P. M.-nak, ennek a kedves ifjuoknak elhunytáról nem emlékeztünk meg: az a család egyenes kérésére történt. — 2. Hogy ama bizonyos ifjusági mulatságról nem adtunk refertát: annak nem bennünk, hanem legnagyobbbrésztaz intézőkben van az oka.

Sz. 4967-903.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telokkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Csizsár József kereskedő közdivásárhelyi lakos végrehajtónak Balogh Mózes s neje Tuzsen Zsuzsanna kézdi-polyáni lakosok végrehajtást szenvedők ellen 599 K. 80 f. tőke, ennek 1901. március 10. napjától járó 8% kamatai, 66 K. 77 f. végrehajtási már megállapított, ugy 25 K. 30 f. jelenlegi és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-sa alapján és a 146. § értelmében, valamint az 156. § pontjára hivatkozással a közdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, a kézdi-polyáni 2001. számú tljkvben A + 8923 hrsz. ingatlanra 245 korona, a 3273 " " 144 " a 1096/3 " " 13 " a 2404/2 " " 58 " a 2844/2 " " 43 " a 2843 " " 43 " a 2842/1 " " 42 " a 3303/2 " " 14 " a 3329/2 " " 6 " a 4190/1 " " 7 " a 4190/3 " " 8 " az 5802/a " " 15 " az 5683 " " 15 " a 6343/1 " " 45 " a 6465/a " " 9 "

a 7630/1 hrsz. ingatlanra korona.

a 8689/2 " " 9 " a 9386 " " 69 " a 9692/1 " " 67 " a 2324 " " 9 " a 10878/4 " " 2 " az 5218 " " 8 " a 3268 " " 20 "

a kézdi-polyáni 1051. sz. tljkvben A + 5666/1, 5684/1. hrsz. ingatlanra az árverést 41 K. ezennel megállapított kikiáltási árban végrehajtató képviselője Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd közbenjöttével elrendelte.

Árv. határnapul 1903. évi augusztus hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája K.-Polyán községi házához kiűzetik, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatra fognak.

Kikiáltási ár 10%-a veenni szándékozók által közpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban foglalt arfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi iszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovdékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Közdivásárhely, 1903. évi június hó 5-én.

(161. 1-1) Kádár Ákos,
kir. t.-sz. bír. 6.

Árverési hirdetmény.

Háromszékvármegyei Gazdák szövetség felszámolás alatt álló özég 1903. szeptember hó 7-énd. e. 9 órakor Sepsiszentgyörgyön a Háromszéki Takarékpénztár tanácsstermében tartandó nyilvános árverésen eladja a tulajdonát képező Sepsiszentgyörgyi 22 szjkvben foglalt:

1. 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726 hrsz. 6 hold 1288 öl területű rétét 3500 korona kikiáltási ár mellett.

2. A Sepsiszentgyörgyi 420. szjkvben és 1208. szjkvben 2314, 2415, 2316/2, 2316/3 és 2734. hrszám alatt felvett 97 hold 524 öl területű tagot 24.000 korona kikiáltási ár mellett.

3. A szacsnyi 302. szjkvben 2089/b. hrsz. alatt felvett 9 hold 201 öl területű erdő 300 korona kikiáltási ár mellett.

4. Ugyanakkor a fenti határnapon a szövetség ingóságai: butorok, könyvtár, értékpapírok és kétes követelések közpénz fizetés mellett árverésen szintén elfognak adatni.

II.

Vásárló köteles az árverés napjától számított 5 százalékos kamatokkal a vételár 15 százalékát az árverés napjától számított 30 nap alatt, a hátralékot 1903. december 9-ig eladó pénztárába megfizetni.

III.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 5%-át közpénzben,

vagy óvadékképes értékpapirban árverező bizottság kezéhez letenni.

IV.

Vásárló a vételár lefizetése napján a vásár tárgyának tényleges birtokába lépik s a tehermentes tulajdonjog bekebelezésére alkalmas szerződést kap. Addig is az árverés napjától esedékes jövedelmek eladó által az ő javára szedtetnek be, s amennyiben a feltételeknek eleget tesznek, bánatpénzzel együtt a vételárba betudatnak.

Ha a vásárló a feltételeknek eleget nem tesz, bánatpénzét elveszti s e mellett kárára és veszélyére új árverés fog kikiáltatni, melyen mint ajánlattevő részt nem vehet.

V.

Ezen árverésen az ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Az adók és más a vásár tárgya után járó közterhek a jogügylet illetéke a vásárló terhelik. A 2 alatti tagra fennálló bérleti viszonyt a vásárló átvenni köteles.

Sepsiszentgyörgyön, 1903. augusztus hó 5-én.

A felszámolással megbízott
Igazgatóság.

2004-903. Sz. tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Ifj. Birtók Lajos végrehajtónak Id.

Bartók Lajosné szül. Vajda Károlyina végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kovásznai királyi járásbírósa területén levő, Hilib és Gelence községek határán fekvő, a hilibi 123. sz. tjkvben foglalt 376. hrsz. ingatlanra 30 kor., a hilibi 117. sz. tjkvben foglalt 278., 279. hrsz. ingatlanra 364 korona, a 296., 297. hrsz. ingatlanra 340 korona, a gelencei 791. sz. tjkvben a 3359. hrsz. ingatlanra 158 korona.

a 3376. " " " "	300 "
a 3382. " " " "	07 "
a 3398. " " " "	38 "
a 3431., 3432. hrsz. ingatl.	41 "
a 3666. " " " "	103 "
a 3672. " " " "	28 "
a 3706. " " " "	15 "
a 3778/1. " " " "	64 "
a 3907. " " " "	21 "
a 4215. " " " "	71 "
a 4432., 4433., 4434. hrsz. ingatlanra	169 "
a gelencei 792. sz. tjkvben foglalt 5192., 5193., 5194 hrsz. ingatlanra	40 "

az árverést 1781 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi augusztus hó 28. ik napján délelőtt 9 órakor Hilib s folytatlag ugyanazonnap délután 2 órakor Gelence községhez tartozó megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. n. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

A kir. j.-bírósa, mint tlkvi hatóság.

Kelt Kovásznán, 1903. évi április hó 28. án.

Száva Jakab,
kir. aljbíró.

(160. 1-1.)

50 évi siker!

Eszéki
ARCZKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalan ágát

Valódi csak a
DIENES J.C. „SZALVATOR”-gyógyszertárából

Eszéken, felsőváros:

1 tégely eszéki arczenőcs ára	70 fillér és 1 korona.
1 drb Szalvator-szappan	1 korona.
1 tégely kézi paszta	1 " 20 fillér.

Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.
Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF
101 10-10. gyógyszerész
VI., Király-utca 12. és Andrassy-ut 29.

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

URANOS

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 85.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, miszerint a már 50 év óta fennálló K. Csiszár József — azelőtt C. iszár Mihály — ur vas- és fűszer üzletét a mai nap **SZABÓ LAJOS** urnak eladtam, a ki azt:

K. CSISZÁR JÓZSEF
UTÓDA
SZABÓ LAJOS

ezég alatt fogja tovább folytatni. Betegségem kényszerített üzletemtől, üzlettársaimtól és a m. t. vevőmtől megálni s midőn ezt a n. é. közönség tudomására hozom, nem mulasztom el úgy üzlettársaimnak, mint t. vevőimnek köszönetemet azon kérésom kíséretében nyilvánítani, miszerint a bennem helyezett bizalmat utódomra, Szabó Lajos urra is átruházni máltóztassák.

Kiváló tisztelettel:

K. Csiszár József.

(155. 5-6)

Hivatkozással a tulajdali közönségre, van szerencsém tudomására hozni, miszerint a már 50 év óta fennálló K. Csiszár József — azelőtt C. iszár Mihály — ur vas- és fűszer üzletét a mai nap megvettem, s azt törvényszékiileg bejegyeztem:

K. CSISZÁR JÓZSEF
UTÓDA
SZABÓ LAJOS

ezég alatt fogom tovább folytatni.

Harminezket évi működésem a brassói Kamner és Jekelius cégnél mint üzletvezető, utazó és utóbbi nyolcz évbeni cégjegyzőségom alatt szerzett tapasztalataim folytán — valamint a megfelelő forgalmi tőkével rendelkezve, szabadon remélem, hogy úgy a bennem helyezett bizalomnak, mint a mélyen tisztelt közönség igényeinek minden tekintetben a legpontosabban fogok megfelelni.

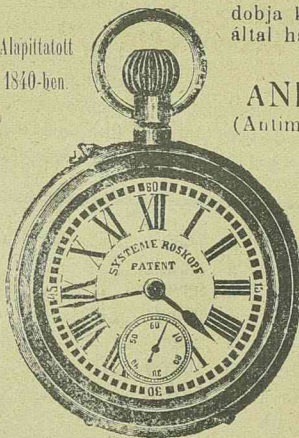
A nagyérdemű közönség szíves pártfogását és az elődomben helyezett bizalma átruházását kérve;

vagyok kiváló tisztelettel:

K. Csiszár József utóda
SZABÓ LAJOS.

Teljesen ingyen

Alapított
1840-ben.

dobja ki a pénzt, ha értéktelen utánzatok által hagyja magát elámitani. Az én valódi amerikai Nickel

ANKER-ROSKOPF-ÓRÁM

(Antimagnetique) szabadalmazott Email-számlappal, itt látható minta szerint 36 órai járással egyedül. Kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a létező legjobb strapa óra. Különösen ajánlható tisztéknek, vasuti hivatalnokok, csendőrség, pénzügyörög, kalauzok, gépészek és mindazok részére, kik egy erős, megízható és tartós órát akarnak. Am egy szép nickel lánczozal és tokkal együtt csak

6 KORONA

3 évi jótállással. 3 darab vételénél CSAK 5 KORONA.

Nem megfelelő esetebe kérésedem, vagy a pénzt visszaadom. Szétküldés az I. amerikai órágyárak vezérképviselete által

BÖHNEL MIKSA, órák

BÉCS, IV., Margaretenstrasse 48/83.

a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója.

Óvás: Kereskedők Roskopf-órákat pléh tokkal és imitált papír-Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt 75 kr. és megfizetem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órák. Az én óráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs fenti cégjegyzőssel ellátva, utasítunk, határozottan vissza.

(142. 6-10.)

-K É K

ruha-mosáshoz

a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve —

Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruha-kékítő.

OLCSÓ ÉS FELÜLMULHATLAN!

kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz el gendő. — 1 n gy üveg 1*60 kor. 1/2 üveg 1 kor.

KAPHATÓ MINDENÜTT!

Utánzatoktól óvakodjunk!

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.